

Stichting Beesels Keramisch Erfgoed

Jaarverslag 2022.

(Vastgesteld door het bestuur op 25 januari 2023)

Doelstelling.

De akte van oprichting van de Stichting Beesels Keramisch Erfgoed (SBKE) is op 21 april 2006 ten kantore van notaris Boerhof te Steyl ondertekend door het bestuur.

De doelstelling van SBKE, zoals beschreven in de statuten, luidt als volgt:

- a) het onder de aandacht brengen en houden van in Beesel vervaardigde keramische kunst;
- b) het bewaren en uitdragen van de expertise van de producten van karakteristiek Beesels keramiek;
- c) het voorkomen van het verloren gaan van in Beesel gemaakte keramische kunstwerken, alles in de meest brede zin van het woord.

Bestuur.

Per 1 januari 2022 was het bestuur van SBKE als volgt samengesteld:

R. (Rob) Dijcks, in de functie van voorzitter;

A.M.G. (Fons) Verdonck, in de functie van secretaris/penningmeester;

W.H.M. (Wim) Storms, lid, en

F.M.H. (Francine) Kessels-Rutten,

C.M.H. (Carla) Luttels, lid.

Het stichtingsbestuur vergaderde gedurende het verslagjaar vijf maal plenair. Daarnaast vond meerdere malen tussentijds informeel overleg plaats.

Activiteiten in 2022.

Opmerking vooraf.

Het verslagjaar 2021 van SBKE werd in hoge mate bepaald door het Covid-19 virus. Er konden slechts in zeer beperkte mate voornemens gerealiseerd worden. Begin 2022 kwamen de activiteiten weer langzaam maar zeker op gang zodat uiteindelijk gesproken kan worden over een welbesteed jaar.

Hieronder volgt een korte opsomming per thema van ontwikkelingen gedurende 2022.

Museum Beesel.

SBKE is evenals de Stichting Draaksteken Beesel (SDB) middels een statutair vastgelegde kwaliteitszetel in het bestuur van de Stichting Museum Beesel (SMB) vertegenwoordigd. Dat moet mede een garantie vormen dat de communicatie tussen respectievelijke stichtingen gestructureerd verloopt. Omdat blijvende invulling van deze kwaliteitszetels problematisch gebleken is zal begin 2023 overleg tussen de drie besturen plaatsvinden. Centrale vraag zal zijn hoe met dit gegeven naar de toekomst toe om te gaan.

Pogingen om te komen tot een structurele expositie faciliteit bleven tot begin van het verslagjaar vruchteloos. Via SMB zijn gesprekken met het kerkbestuur hervat zonder dat het tot concrete resultaten heeft geleid. Wel is gezamenlijk de intentie uitgesproken om mogelijkheden die zich aandienen ook daadwerkelijk te realiseren.

In het voorjaar bleek dat het historische en karakteristieke pand, genaamd Aad Raodhoes aan de Markt, op korte termijn beschikbaar zou komen omdat de toenmalige huurder uit de jas gegroeid was en elders huisvesting gevonden had. SBKE heeft toegejuicht dat SMB een huurovereenkomst heeft afgesloten. Daarmee kwam er eindelijk een mogelijkheid om

keramisch erfgoed te exposeren. De eerste tentoonstelling werd exclusief door SBKE ingericht en kreeg als titel "Beesels keramiek". Ze werd grotendeels met stukken uit de eigen collectie, deels met bruiklenen van particulieren ingevuld. Op zondag 19 juni werd het Museum en de tentoonstelling onder grote belangstelling geopend. Onze voorzitter hield daarbij een toespraak waarbij de historie van de keramische industrie in Beesel en SBKE nog eens onder de aandacht werd gebracht.

Projecten.

**Keramisch kunstwerk "In de Biëncaer".

Het door Paul Vincken ontworpen kunstwerk sierde tot voor enkele jaren de gevel van een basisschool in Heythuysen. Door bemiddeling van een particulier heeft SBKE het kunnen verwerven. Het was de bedoeling het kunstwerk in de loop van 2021 met medeweten en medewerking van de eigenaar te plaatsen in de bijenose aan de Beekstraat. Door de Coronapandemie moest het project uitgesteld worden. Maar in de loop van 2023 kon daadwerkelijk een aanvang gemaakt worden met de realisatie. Vrijwilligers hebben de wand opgebouwd waarna het kunstwerk geplaatst kon worden. Dit Gesamtkunstwerk kon mede met een beperkt budget tot stand gebracht worden door sponsorbijdragen -in natura- door enkele bedrijven. Op 22 oktober is het onder grote belangstelling onthuld. Daarmee is de openbare ruimte van Beesel weer verrijkt met een prachtige aanwinst.

Exposities.

**Zoals aangegeven onder Museum Beesel is veel tijd en aandacht uitgegaan naar inrichting en presentatie van de expositie "Beesels keramiek". In de presentatie is getracht een historische en chronologische schets te geven van de keramische (kunst)ateliers St Joris en Loré. Leidraad daarbij was het boek "De kus van het Beeselse vuur" van Erik Driessen. Er kwamen veel complimenten over deze expositie die door meerdere bezoekers als professioneel opgezet werd beoordeeld.

**Door sluiting van herberg de Bongerd is de vitrine in de patio ook gedurende dit jaar niet beschikbaar gebleken. We hopen van harte er ooit weer gebruik van te kunnen maken al is op dit moment niets bekend over de toekomstige bestemming en het gebruik van hoeve de Bongerd.

**In de kerstperiode is in de Beeselse parochiekerk weer een expositie met keramische kerstgroepen gerealiseerd. Twee groepen (van respectievelijk Piet Schoenmakers en Joep Thissen) uit de eigen SBKE-collectie trokken veel belangstelling. Maar de echte blikvanger dit jaar was een door Louis Thijssen in 1953 ontworpen en bij St Joris gemaakte groep van 10 grote beelden. Deze unieke groep mocht SBKE middels tijdelijke bruikleen voor de eerste keer exposeren in Beesel. De groep is eigendom van Klooster Brakkestein in Nijmegen. Door bemiddeling van een oud dorpsgenoot konden de contacten gelegd worden en deze deal uiteindelijk tot stand komen. Deze prachtige groep oogstte heel veel bewondering. Bijzonder moment was op zondag 11 december. De Roermondse bisschop Harrie Smeets bezocht die ochtend de H. Mis in de St Gertrudiskerk en werd na afloop langs de geëxposeerde kerstgroepen geleid. Hij verklaarde zeer onder de indruk te zijn. In het Museum werd een gedeelte van de expositieruimte vrij gemaakt voor een presentatie van enkele kleinere kerstgroepen en plaquettes. Ook het Museum trok veel belangstelling.

**SBKE heeft een bijdrage geleverd aan een expositie over gipsen en keramische beelden in de St Willibrorduskerk te Deurne middels het beschikbaar stellen van beelden en mallen. Ongeveer 40 van de aan deze kerk verbonden vrijwilligers hebben een bezoek gebracht aan Beesel. Na een presentatie hebben ze een door SBKE verzorgde rondleiding door het dorp gekregen en het Museum bezocht.

**Ook heeft SBKE een aantal beelden ter beschikking gesteld voor de atelierexpositie van de Stichting Piet Schoenmakers.

PR en publiciteit.

**Website. SBKE heeft al sinds de oprichting een in eigen beheer gebouwde en vorm gegeven website. Deze wordt eveneens in eigen beheer actueel gehouden. Dat ze naar volle tevredenheid functioneert mag blijken uit de vele bezoekers die de site kent. Nieuwe aanwinsten, activiteiten en inventarisatie van keramische kunstwerken uit Beesel worden steeds aan het bestand toegevoegd.

**SBKE heeft sinds enkele jaren ook een eigen Facebook-pagina. Deze activiteit kende een vliegende start en hield ook in 2022 onverminderd belangstelling vast. Nieuwe berichten, bijvoorbeeld met korte informatie over de historie van keramische kunstateliers in Beesel, over exposities, lezingen of nieuwe aanwinsten voor SBKE worden veelvuldig bekeken en geliked.

**De tendens van voorgaande jaren dat SBKE geconsulteerd wordt blijft onverminderd toenemen. Met grote regelmaat, vaak via onze website, worden we benaderd met vragen over - mogelijke reparatie van- keramische kunst(werken) uit Beesel.

**Rondleidingen. SBKE heeft in 2022 meerdere rondleidingen voor grote en kleinere groepen verzorgd. In de meeste gevallen werd na een presentatie over de historie van de keramische industrie, de ateliers en de vervaardigde kunstwerken in Beesel, een wandeling langs de keramische kunstwerken in de publieke ruimte gemaakt, gevolgd door een Museumbezoek.

**Op 22 november kwam een al lang bestaand voornemen tot uitvoering. Erik Driessen hield voor een gezelschap van ruim 55 personen een boeiende lezing over het ontstaan, ontwikkelingen, vervaardigde producten, aldaar werkzame kunstenaars en uiteindelijke sluiting van de diverse Beesels keramische kunstateliers.

**SBKE is gedurende het verslagjaar meermaals in de publiciteit geweest. Diverse media hebben aandacht besteed aan (de activiteiten van) SBKE.

**Keramische Ommetjes. De in eigen beheer ontworpen en uitgegeven Keramische Ommetjes krijgen onverminderd aandacht en aftrek. Mede door de onthulling van de Biëncaer zal komende jaar een nieuwe, de 4^e editie het daglicht zien.

**Informatiebordjes bij de keramische kunstwerken. Omdat niet alle bezoekers aan het dorp een Keramisch Ommetje ter beschikking hebben heeft SBKE al eerder overwogen bij de "eigen" kunstwerken informatiebordjes te plaatsen met summiere informatie en verwijzing naar de website. Dit project zal in de loop van 2023 zijn beslag krijgen.

Aanwinsten.

**Ook in 2022 mochten we van diverse particulieren een aantal keramische kunstwerken uit (een van de) Beeselse ateliers in ontvangst nemen.

**Bijzonder was de schenking van een door Louis Konickx vervaardigd schilderij van kasteel Nieuwenbroeck.

**Vlak voordat het Museum de deuren opende konden we een door Piet Schoenmakers ontworpen wandbeeld, voorstellende Christus Verrijzenis, uit Tilburg verwerven. Dit zeer modern vorm gegeven beeld bleek niet van keramiek maar een in een stalen frame gevat glazen werk te zijn. Evenals het schilderij hebben we het met overtuiging aan onze collectie toegevoegd, mede om de veelzijdigheid van in Beesel werkzaam geweest zijnde kunstenaars aan te -kunnen- tonen.

**Door een opmerkelijke ondernemer uit Beesel werd SBKE geattendeerd op het reliëf Mercurius dat in het te slopen voormalige HAVAM-gebouw in Venlo prijkte. Vlak voordat de slopershamer zijn vernietigende werk ging doen mochten vrijwilligers van SBKE het reliëf verwijderen en terug naar Beesel brengen.

**Alle schenkers werden uiteraard persoonlijk bedankt en met hun instemming werden de aanwinsten tevens met naamsvermelding op de SBKE-website geplaatst.

Opslagruimte/depôt.

SBKE kampt al jaren met groot en acuut ruimtegebrek ten behoeve van opslag, voorbereidingsmogelijkheden voor exposities e.d. Tot heden wordt gebruik gemaakt van diverse faciliteiten bij particulieren. Eerdere pogingen een goed geoutilleerde ruimte beschikbaar te krijgen bleven zonder resultaat. In het najaar diende zich de waarschijnlijke mogelijkheid aan een geschikte ruimte te huren. Echter, de structurele huurpenningen vormden een probleem omdat SBKE niet over vaste inkomsten beschikt, noch eerder subsidie ontvangen heeft. Daarom werd voor de eerste keer in haar bestaan een beroep gedaan op het gemeentebestuur. En niet tevergeefs! Dat maakt het mogelijk om voor minstens een jaar betreffende ruimte te huren, uiteraard in de hoop en veronderstelling op voortzetting van het huurcontract.

Vrijwilligers.

SBKE mag zich gelukkig prijzen over een ruim corps van zeer gemotiveerde vrijwilligers te beschikken. Onder leiding van een bestuurslid zijn werkgroepen als monumentaal werk, exposities, (landelijke) inventarisatie, registratie en documentatie actief.

Door Covid-19 kon de in 2021 geplande bijeenkomst met alle vrijwilligers bij gelegenheid van het derde lustrum geen doorgang vinden. Die schade is in oktober 2022 ingehaald. Tijdens een gezellige bijeenkomst, waarbij de partners ook aanwezig waren, kregen de vrijwilligers middels een video presentatie een overzicht van alle in de loop van de afgelopen 15 jaar gerealiseerde projecten. Indrukwekkend!

In 2022 moest SBKE tot grote droefenis afscheid nemen van een van de vrijwilligers van het eerste uur. Op 3 juni overleed Joop Crompvoets uit Swalmen, begenadigd keramist maar vooral een aimabel persoon. SBKE is Joop veel dank verschuldigd.

Diversen.

**Ook in 2022 is op basisschool Het Spick voor de groepen 7 en 8 het project "Klei in de klas" opgezet en uitgevoerd. Na een lezing over de historie van de keramische industrie in Beesel en een speurtocht door het dorp zijn de kinderen onder deskundige begeleiding van Herman en Sabrina Crins met klei aan de slag gegaan rond het thema "Draaksteken". De werkstukjes zijn later gekleurd en worden in het voorjaar ten toon gesteld.

**SBKE heeft bestuurlijk geparticipeerd bij de discussie rond het door de Stichting Kernoverleg Beesel en Haar Toekomst geïnitieerde project Bliej In Beesel Drakedörp.

**Ook aan de bijeenkomsten omtrent de Kerkenvisie heeft SBKE deelgenomen.

Financiën.

De stichting is tot het eind van 2022 volledig afhankelijk gebleven van donaties van particulieren. SBKE ontving tot dan geen subsidie. Zoals onder opslagruimte aangegeven heeft SBKE tegen het einde van het jaar een beroep gedaan op het gemeentebestuur. Ultimo december ontvingen we het bericht dat op het verzoek om subsidie voor 2023 positief beslist is. In de loop van komend jaar wordt een nieuwe subsidieregeling door de gemeenteraad vastgesteld. Het spreekt voor zich dat SBKE alles in het werk zal stellen om daar in opgenomen te worden om de noodzakelijke werk- en opslagruimte te kunnen blijven huren. Zoals dat in voorgaande jaren het geval is geweest wordt de door de penningmeester opgemaakte jaarrekening 2022 in de bestuursvergadering gecontroleerd en vastgesteld.

Plannen voor 2023.

Een kleine greep uit de plannen die voor 2023 op de rol staan.

**Diverse kleine projecten die noodgedwongen door tijdgebrek zijn blijven liggen, zoals reparatie van enkele kunstwerken en plaatsing van informatiebordjes bij kunstwerken in de openbare ruimte.

**Een inventarisatie van alle in depot liggende kunstwerken en op zoek gaan naar geschikte locatie(s) voor plaatsing.

**De lezingencyclus over Beeselse keramische industrie, keramische kunstwerken uit het dorp en betrokken kunstenaars continueren.

**Deelname expositie in het Museum in het voorjaar over het Draaksteken.

Tot slot.

SBKE hoopt ook in het nieuwe jaar voortvarend aan de doelstellingen te kunnen -blijven- werken.

Beesel, januari 2023.

Fons Verdonck, secretaris SBKE